

Sygn. akt VU 408/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 lipca 2018 r.

Sąd Okręgowy w Kaliszu V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Ewa Nowakowska

Protokolant st. sekr. sądowy Alina Kędzia

po rozpoznaniu w dniu 4 lipca 2018 r. w Kaliszu

odwołania G. W.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

z dnia 23 kwietnia 2018 r. Nr (...)

w sprawie G. W.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

o emeryturę pomostową

Zmienia decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. z dnia 23 kwietnia 2018 r. znak (...) w ten sposób, że przyznaje G. W. emeryturę pomostową od 27 marca 2018r.

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 23.04.2018r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych w O. odmówił G. W. przyznania emerytury pomostowej, gdyż nie wykazał 15 lat pracy w szczególnych warunkach, a tylko 14 lat 6 miesięcy i 3 dni, bowiem odmówiono zaliczenia jako pracy w szczególnych warunkach okresu od 19.08.1981r. do 31.05.1990r. w (...) L. w K., gdyż nie wykazał tego odpowiednim dokumentem, a kwestia ta była prawomocnie rozstrzygnięta w sprawie VU 533/17 i brak jest podstaw do ponownego osądzenia sprawy, natomiast nowa decyzję wydana została tylko z racji wykazania kolejnych okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach.

Odwołanie od tej decyzji wniósł do Sądu G. W. domagając się przyznania emerytury pomostowej, podnosząc, że w sprawie VU 533/17 Sąd zaliczył mu pracę w szczególnych warunkach w ilości ponad 15 lat, a świadczenia nie przyznał tylko z uwagi na brak rozwiązania stosunku pracy.

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania.

Sąd ustalił i zważył co następuje:

Przedmiotem sporu w niniejszej sprawie jest prawo odwołującego się do emerytury pomostowej.

Warunki nabywania prawa do emerytur pomostowych reguluje ustawa z 19.12.2008r. o emeryturach pomostowych (t.j. Dz.U. z 2015r. poz. 965) Stosownie do art. 4 cyt. ustawy prawo do emerytury pomostowej przysługuje pracownikowi, który spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) urodził się po dniu 31.12.1948r.,
- 2) ma okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze wynoszący co najmniej 15 lat,
- 3) osiągnął wiek wynoszący co najmniej 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn,
- 4) ma okres składkowy i nieskładkowy ustalony na zasadach określonych w art.5-9 i art.11 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn,
- 5) przed dniem 1.01.1999r. wykonywał pracę w szczególnych warunkach lub pracę w szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust.1 i 3 ustawy lub art. 32 i 33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS,
- 6) po dniu 31.12.2008r. wykonywał pracę w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art.3 ust 1 i 3,
- 7) nastąpiło z nim rozwiązanie stosunku pracy.

Zgodnie z art.3 ustawy o emeryturach pomostowych za pracę w szczególnych warunkach w rozumieniu tej ustawy uważa się prace związane z czynnikami ryzyka, które z wiekiem mogą z dużym prawdopodobieństwem spowodować trwałe uszkodzenie zdrowia, albo wykonywane w szczególnych warunkach środowiska pracy, determinowanych siłami natury lub procesami technologicznymi, które mimo zastosowania środków profilaktyki technicznej, organizacyjnej i medycznej stawiają przed pracownikami wymagania przekraczające poziom ich możliwości, ograniczony w wyniku procesu starzenia się jeszcze przed osiągnięciem wieku emerytalnego, w stopniu utrudniającym ich pracę na dotychczasowym stanowisku.

W załączniku nr 1 do ustawy wymienione są te prace, których wykonywanie ustawodawca uznał obecnie za prace w szczególnych warunkach.

Dla uznania pracy za wykonywaną w szczególnych warunkach przed 1.01.1999r. decydujące jest ujęcie jej w wykazie stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z 07.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, które stanowiło akt wykonawczy do ustawy z 14.12.1982r. o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin (Dz.U.1982 nr 40 poz. 267). Utrzymane w większości w mocy przez ustawę o emeryturach i rentach z FUS przepisy tego rozporządzenia określają rodzaje prac wykonywanych w szczególnych warunkach i szczególnym charakterze. Nadto w §1 zawierają upoważnienie dla właściwych ministrów, kierowników urzędów centralnych, centralnych związków spółdzielczych do ustalania w podległych i nadzorowanych zakładach stanowisk pracy, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach. Wskazane podmioty nie mogły jednak kreować tych stanowisk w sposób dowolny. Dla uznania konkretnego rodzaju lub stanowiska pracy za wykonywaną w szczególnych warunkach decydujące znaczenie ma to, czy jest to praca wymieniona w w/w rozporządzeniu oraz wykazie stanowiącym załącznik do niego, a wykazy branżowe mają jedynie charakter pomocniczy, techniczno-porządkujący. Samo umieszczenie stanowiska w wykazie branżowym nie może być interpretowane w sposób rozszerzający, w oderwaniu od branży której dotyczy.

Poza sporem jest, że G. W., urodzony w dniu (...) wykazał przed organem rentowym na dzień wydania decyzji 14 lat 6 miesięcy i 3 dni pracy w szczególnych warunkach, w tym według nowych wykazów stanowiących załącznik do ustawy o emeryturach pomostowych zaliczono mu pracę do 25.03.2018r.

W sprawie VU 533/17 prowadzonej przed tutejszym Sądem badane były jego uprawnienia do emerytury pomostowej i świadczenia tego nie uzyskał, ale tylko dlatego, że nie rozwiązał stosunku pracy. W uzasadnieniu Sąd wskazał wówczas, że oprócz okresu uznawanego przez ZUS w decyzji z dnia 9.05.2017r. czyli 13 lat 3 miesiące i 22 dni jako praca w szczególnych warunkach winna być też sklasyfikowana praca od 04.08.1983r. do 31.05.1990r. w Zakładzie Produkcji (...) na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego o ciężarze całkowitym powyżej 3,5 ton.

Uzasadnienie wyroku nie stanowi jednak podstaw do automatycznego zaliczenia tego okresu przez organ rentowy, gdyż wiążące jest tylko rozstrzygnięcie zawarte w wyroku, a nie ustalenie stanu faktycznego zawarte w uzasadnieniu. W sprawie zapadł wyrok oddalający odwołanie, zatem formalnie ZUS związany tylko stwierdzeniem, że odwołujący się nie nabył prawa do emerytury pomostowej. Organ rentowy nie miał podstaw do uwzględnienia spornego okresu, jako, że jedynym dowodem pracy w szczególnych warunkach jaki ten organ może uwzględniać jest świadectwo pracy w szczególnych warunkach, czego odwołujący się nie uzyskał.

W tym miejscu należy zauważyć, że za daleko idące jest wnioskowanie przez organ rentowy z wyroku w sprawie VU 533/17, że nie został zaliczony wystarczający okres pracy w szczególnych warunkach. Taka ocena nie została zresztą zawarta w decyzji, a tylko w odpowiedzi na odwołanie i wynika z niezajomości uzasadnienia wyroku, gdyż ZUS nie występował o nie do Sądu.

Odwołujący się rozwiązał stosunek pracy w dniu 26.03.2018r. i w tym samym dniu złożył ponowny wniosek o emeryturę pomostową, nazywając go wnioskiem o podjęcie wypłaty świadczenia. (k 75 akt ZUS) Uzasadnienie ze sprawy VU533/17 dostało przez niego dołączone dopiero do odwołania.

Ograniczenia dowodowe dla organu rentowego wymagają przeprowadzenia podstępownia dowodowego w niniejszej sprawie w celu wyjaśnienie kwestii charakteru pracy odwołującego się w (...) w K..

W tej materii Sąd ustalił, że przedsiębiorstwo to zajmowało się m.in. przetwórstwem owoców, warzyw, ubojem i królików i przetwórstwem ich oraz dziczyzny, a także produkcją wędlin. G. W. pracował w Zakładzie Produkcji (...) od 19.09.1981r. początkowo jako suszarniowy, a następnie od 1.06.1982r, jako kierowca. Poczynając od 30.09.1982r. w angażach wpisywano mu stanowisko kierowca. Od 04.08.1983r. odwołujący się posiadał prawo jazdy kategorii C (kategorii T miał od 18.07.1980r.)

G. W. pracował w tym zakładzie jako kierowca (...) chłodnia o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 ton. Pracował tak stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, przewoził samochodem ciężarowym typu chłodnia mięso i produkty wędliniarskie.

(Dowód- zeznania świadków W. W. i A. R. k 24v)

Karty wypłat z tego zakładu zawierają zapis wskazujący że od 1.06.1982r. odwołujący się pracował jako kierowca, ale wobec uzyskania prawa jazdy kategorii C od 04.08.1983r. za zasadne należy przyjąć wykonywanie pracy kierowcy samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze całkowitym dopiero od tej daty. Jest to wystarczające do ustalenia, że wykazane zostało przez odwołującego się co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Stanowisko kierowcy samochodów ciężarowych o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony ujęte jest w dziale VIII pkt. 2 wykazu A stanowiącego załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z 7.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego oraz wzrostu emerytur i rent inwalidzkich dla pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze / Dz. U. Nr 8 poz.43 ze zmianami)

Definicję ustawową „pracy w szczególnych warunkach” zawiera art.32 ust 2 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Zgodnie z tym przepisem za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia. Praca taka to ta, w której pracownik w sposób znaczny jest narażony na niekorzystne dla zdrowia czynniki. Np. praca w narażeniu na hałas ponadnormatywny, praca w zapyleniu, w oparach chemicznych, w wysokich temperaturach lub zmiennych warunkach atmosferycznych. Pracę taką pracownik musi wykonywać stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku.

Motyw przyświecający ustawodawcy w stworzeniu instytucji przewidzianej w art.32 w/w ustawy opiera się na założeniu, że praca wykonywana w szczególnych warunkach stale i w pełnym wymiarze czasu pracy przyczynia się do szybszego obniżenia wydolności organizmu i osoba taka ma prawo do wcześniejszej emerytury niż pozostali ubezpieczeni.

W ocenie Sądu w odniesieniu do kierowców samochodów ciężarowych o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 ton nie ma znaczenia jakiego typu materiały przewozili, dla jakiej branży były przeznaczone, bo uciążliwość, trudność pracy wynika z rozmiaru kierowanego pojazdu, a nie z rodzaju przewożonego ładunku. Zdaniem Sądu w stosunku do tych pracowników nie ma zastosowania orzecznictwo odnoszące się do branżowych wykazów. Przyjmując nawet jednak że ma, to kierowcy przemieszczając się po drogach publicznych i przewożąc ładunki pracowali w szeroko rozumianym transporcie.

Odwołujący się wykazał 15 lat pracy w szczególnych warunkach (tak w poprzednim rozumieniu jak i po 31.12.2008r.), ma też ponad 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych oraz ukończył 60 lat, a także rozwiązał stosunek pracy. Spełnia więc wszystkie warunki do emerytury pomostowej

Sąd przyznał mu zatem emeryturę pomostową od dnia następnego po spełnieniu ostatniego z warunków w postaci rozwiązania stosunku pracy tj od.27.03.2018r..

Zaskarżona decyzja podlegała więc zmianie i zgodnie z art.477¹⁴§2 kpc orzeczono jak w wyroku.